

1 Ιουλίου 2016

Τα γενεσιουργά αίτια του σχολικού εκφοβισμού φαίνεται να βρίσκονται εντός της ίδιας της οικογένειας

Ορθοδοξία / Κοινωνικά θέματα

Αθανάσιος Κολιοφούτης, Δρ. Θεολογίας - Εκπαιδευτικός

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/290aZrS>]

δ) Προτάσεις για την Ποιμαντική Αντιμετώπιση του Φαινομένου του Σχολικού Εκφοβισμού.

Η χάραξη μιας ποιμαντικής στρατηγικής για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, αποδεικνύει περίτρανα πως η αποτροπή της επιθετικής συμπεριφοράς των θυτών προς τα θύματα του σχολικού εκφοβισμού, μπορεί θαυμάσια να επιτευχθεί σε επίπεδο ενορίας. Ό,τι επιδιώκεται από τους αρμόδιους θεσμικούς φορείς με την εφαρμογή μιας σειράς σχολικών προγραμμάτων κοινωνικής και συναισθηματικής μάθησης, μπορεί εξίσου να επιτευχθεί διά του ποιμένα, με την προσέλκυση των παιδιών που εμπλέκονται στο φαινόμενο εντός του ενοριακού πλαισίου και την ενίσχυση της χριστιανικής αυτοσυνειδησίας και ηθικής συμπεριφοράς τους.

Εξυπακούεται ότι η ποιμαντική δράση του ποιμένα οφείλει να εναρμονίζεται άμεσα με την αναγκαιότητα συνεργασίας του με τους παραπάνω θεσμικούς φορείς της κοινωνίας, οι οποίοι επιδιώκουν την καταπολέμηση του συγκεκριμένου φαινομένου ή την ποιμαντική υποστήριξη σχετικών δράσεων τους. Με δεδομένο ότι, όπως θα αποδειχθεί, η αυτόνομη ποιμαντική παρέμβαση του ποιμένα για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού μπορεί να επιφέρει θεαματικά αποτελέσματα στη μεταβολή της συμπεριφοράς των εμπλεκόμενων θυτών και θυμάτων, και μάλιστα σε κοινωνίες στις οποίες η συντριπτική πλειοψηφία των εν λόγω μαθητών αποτελούν μέλη της Ορθόδοξης Εκκλησίας, προκαλεί ερωτηματικά η αποσιώπηση ή η υποβάθμιση, ακόμα και σε επίπεδο βιβλιογραφίας, αυτής της ποιμαντικής συμβολής. Οι ενέργειες οι οποίες θα μπορούσαν να αναληφθούν από τους ποιμένες είναι οι ακόλουθες:

Ποιμαντικές Δράσεις για την Αφύπνιση των Γονέων των Παιδιών.

Τα μέτρα που προτείνονται σήμερα για την αντιμετώπιση του σχολικού

εκφοβισμού συνίστανται στον σχεδιασμό προγραμμάτων παρέμβασης στο σχολείο, πράγμα που προϋποθέτει την καταγραφή της έκτασης των προβλημάτων του εκφοβισμού - θυματοποίησης[27]. Με την καταγραφή καθίστανται εμφανή σε εκπαιδευτικούς και γονείς τα περιστατικά της σχολικής βίας και τους κινητοποιούν ώστε να αναλάβουν δράση. Μ' αυτόν τον τρόπο οι γονείς παύουν να εκλαμβάνουν ως αυτονόητο κομμάτι της ζωής των παιδιών τους τον σχολικό εκφοβισμό και αποφασίζουν να συνεργαστούν και να εμπλακούν για να αλλάξουν την κατάσταση.

Αν όμως, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή αυτών των προγραμμάτων αποσκοπεί στην αφύπνιση και ενεργοποίηση των γονέων των παιδιών, προκειμένου να δραστηριοποιηθούν στην καταπολέμηση του φαινομένου, τότε τον ίδιο παρεμβατικό ρόλο καλείται να αναλάβει και η ίδια η Εκκλησία μέσα από τις ποιμαντικές της δομές. Η πληροφόρηση των γονέων για τις δραματικές διαστάσεις που έχει προσλάβει το φαινόμενο και η συνακόλουθη αφύπνιση τους για την ανάληψη δράση πρέπει δίχως άλλο να αποτελέσει αντικείμενο της ποιμαντικής μέριμνας των σύγχρονων ποιμένων.

Αυτοί καλούνται να εντάξουν τη συγκεκριμένη θεματική εντός του κηρύγματος τους και επικαιροποιώντας το λόγο του Ευαγγελίου στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα οφείλουν να αναδείξουν τις ποικίλες πτυχές του φαινομένου. Με δεδομένο όμως, ότι το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού και της θυματοποίησης συνδέεται άμεσα με το οικογενειακό υπόβαθρο των εμπλεκόμενων, ο λόγος των ποιμένων ενδείκνυται να είναι όχι απλά ενημερωτικός, αλλά ταυτόχρονα ελεγκτικός και προτρεπτικός.

Όπως προκύπτει από τη μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας οι δράστες -θύματα έχουν βιώσει την απόρριψη και την εχθρότητα από τους γονείς τους και επιδεικνύουν αυξημένη αντιδραστική επιθετικότητα[28]. Από την άλλη πλευρά, ο υπερπροστατευτικός και ο ενδοτικός τρόπος ανατροφής συνδέονται άμεσα με την παθητικότητα και τη μετέπειτα θυματοποίηση των παιδιών. Άρα, συνάγεται ότι τα γενεσιουργά αίτια του φαινομένου βρίσκονται εντός της ίδιας της οικογένειας. Αν έτσι έχουν τα πράγματα, οι ποιμένες οφείλουν, με μια στοχευμένη ποιμαντική της οικογένειας, να επανευαγγελίσουν το λαό του Θεού και εν προκειμένω τους γονείς, για την αναγκαιότητα χριστιανικής ανατροφής των τέκνων τους. Οφείλουν να τους ελέγξουν και να τους προειδοποιήσουν για τις αρνητικές συνέπειες, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες αυτοί επιλέγουν βίαιες τακτικές επίλυσης ενδοοικογενειακών προβλημάτων, που διδάσκουν στα παιδιά τους υποσυνείδητα την επιθετικότητα ως ενδεδειγμένο μοντέλο κοινωνικής συμπεριφοράς.

[27] Βλάχου Μ., όπ. παρ. σσ. 86-91.

[28] Schwartz, D., Dodge, K.A., & Coie, J.D, «The emergence of Chronic Peer Victimization in Boys' Play Groups», *Child Development* 64, 1993, σσ. 1755-1772.
Βλ. σχ. Βλάχου Ε., όπ. παρ. σ. 28.

<http://bitly.com/298iAko>